Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
YVES BOT
föredraget den 6 september 2018 [1]

Mål C-514/17

Ministère public
mot
Marin-Simion Sut

(begäran om förhandsavgörande från Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège, Belgien))

”Begäran om förhandsavgörande – Straffrättsligt samarbete – Principen om ömsesidigt erkännande – Rambeslut 2002/584/RIF – Europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna – Artikel 4.6 – Skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras – Genomförande – Brott för vilket ett fängelsestraff har utdömts i den utfärdande staten, men för vilket endast ett bötesstraff kan utdömas i den verkställande staten – Artikel 2.4 – Räckvidd för villkoret om dubbel straffbarhet – Rambeslut 2008/909/RIF – Artikel 8.3 – Anpassning av påföljden”

I. Inledning

1. Får det skäl att vägra verkställighet som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584/RIF [2] åberopas av den domstol som ska fatta beslut om verkställighet av en europeisk arresteringsorder om det brott för vilket arresteringsordern har utfärdats straffas med fängelse i den utfärdande staten, men samma brott i den verkställande medlemsstaten, enligt lagstiftningen i denna stat, endast straffas med böter?

2. Detta är i huvudsak den fråga som Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège, Belgien) vill få svar på i samband med verkställigheten av en europeisk arresteringsorder som de rumänska myndigheterna för mer än sju år sedan, den 26 augusti 2011, utfärdade mot Marin-Simion Sut, en rumänsk medborgare bosatt i Belgien, för att verkställa ett fängelsestraff på ett år och två månader för olovlig körning.

3. Enligt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 får den rättsliga myndigheten i den verkställande medlemsstaten endast vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder för verkställighet av ett fängelsestraff om den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare i eller är bosatt i den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff i enlighet med sin nationella lagstiftning.

1 Originalspråk: franska.

2 Rådets rambeslut av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1), i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 (EUT L 81, 2009, s. 24) (nedan kallat rambeslut 2002/584).

4. Enligt fast rättspraxis gör denna bestämmelse det möjligt för den verkställande rättsliga myndigheten att, inom ramen för dess utrymme för skönsmässig bedömning, bedöma i vilken utsträckning verkställighet av straffet i den verkställande staten skulle öka den eftersöktes möjlighet till social återanpassning efter avtjänat straff. [3]

5. I förevarande mål är det utrett att den berörda personen inte samtycker till överlämnande och har uttryck en önskan om att få avtjäna sitt straff i Belgien. I sitt beslut om förhandsavgörande påpekade Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège) att Marin-Simion Sut har sådana band till Belgien att verkställighet av straffet i Belgien, med beaktande av hans konkreta situation, skulle öka hans chanser till social återanpassning efter avtjänat straff.

6. Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège) har dock ställts inför problemet att det brott för vilket Marin-Simion Sut i Rumänien har dömts till fängelse, i Belgien endast straffas med böter, enligt artikel 30.1 i loi relative à la police de la circulation routière (lagen om reglering av vägtrafiken) [4] av den 16 mars 1968, i den lydelse som är tillämplig på omständigheterna i målet vid den nationella domstolen.

7. I sin plädering inför Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège) gjorde (den belgiska) åklagaren bedömningen att den verkställande rättsliga myndigheten inte kan åberopa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, eftersom den verkställande rättsliga myndigheten, i enlighet med artikel 8.3 i rambeslut 2008/909/RIF, [5] inte får omvandla ett fängelsestraff som utdömts av den utfärdande rättsliga myndigheten till ett bötesstraff. Under dessa omständigheter ansåg åklagaren att den verkställande rättsliga myndigheten således inte kan åta sig att, i enlighet med belgisk rätt, verkställa det straff som Marin-Simion Sut har dömts till i Rumänien.

8. Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège) är osäker på huruvida den tolkning av unionsrätten som förespråkas av åklagaren är riktig och har därför beslutat att vilandeförklara målet och begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen avseende följande fråga:

"Kan artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 tolkas så, att denna bestämmelse inte kan tillämpas på en gärning för vilken en frihetsberövande påföljd har utdömts av en domstol i en utfärdande stat, om det för samma gärning i den verkställande staten endast kan utdömas böter, vilket enligt den verkställande statens nationella rätt innebär att den frihetsberövande påföljden inte kan verkställas i den verkställande medlemsstaten, och detta till förfång för den dömda personens återanpassning till samhället och för dennes familjeband, sociala band, ekonomiska band eller andra band?"

9. I sitt yttrande till domstolen har den belgiska regeringen ställt sig bakom åklagarens uppfattning, eftersom den anser att den verkställande rättsliga myndigheten faktiskt berövas möjligheten att åberopa det skäl till att verkställighet får vägras som avses i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, eftersom denna myndighet, i enlighet med artikel 8.3 i rambeslut 2008/909, inte får omvandla det fängelsestraff som utdömts av Judecătoria Carei (Förstainstansdomstolen i Carei, Rumänien) till ett bötesstraff.

3 Se dom av den 17 juli 2008, Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437, punkt 45), dom av den 6 oktober 2009, Wolzenburg (C-123/08, EU:C:2009:616, punkterna 62 och 67), dom av den 21 oktober 2010, B. (C-306/09, EU:C:2010:626, punkt 52), dom av den 5 september 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, punkt 32), och dom av den 29 juni 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 21).

4 *Moniteur belge* av den 27 mars 1968, s. 3146, nedan kallad vägtrafiklagen.

5 Rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen (EUT L 327, 2008, s. 27), i dess lydelse enligt rambeslut 2009/299 (nedan kallat rambeslut 2008/909).

10. Såsom jag uppfattar den belgiska regeringens resonemang är kravet för att kunna tillämpa principen om ömsesidigt erkännande att det brott för vilket ett sådant erkännande åberopas straffas med samma, eller åtminstone ett likartat, straff i både den utfärdande medlemsstatens och den verkställande medlemsstatens lagstiftning. Den belgiska domstolen har således ställts inför två problem: för det första att olika påföljder föreskrivs för trafikbrott i olika länders lagstiftning, och för det andra att det är omöjligt att omvandla det ”rumänska” fängelsestraffet till ett ”belgiskt” bötesstraff.

11. Förevarande begäran av förhandsavgörande kommer därför att ge domstolen möjlighet att klargöra innebörden av principen om ömsesidigt erkännande, såsom denna princip har kommit till konkret uttryck i rambeslut 2002/584. Domstolen ges också tillfälle att mot bakgrund av domen av den 17 juli 2008, Kozłowski,[6] domen av den 6 oktober 2009, Wolzenburg,[7] domen av den 11 januari 2017, Grundza,[8] och domen av den 29 juni 2017, Popławski,[9] tillhandahålla ytterligare uppgifter om de förhållanden under vilka den domstol som ska fatta beslut om verkställigheten av en europeisk arresteringsorder kan åberopa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, och om hur det system med en europeisk arresteringsorder som har inrättats genom det rambeslutet ska förenas med de regler och principer som föreskrivs i rambeslut 2008/909.

12. I detta förslag till avgörande kommer jag att förklara varför jag inte delar den belgiska regeringens uppfattning i förevarande mål.

13. Jag föreslår således att domstolen ska slå fast att i en situation som den aktuella, där det för det brott för vilket den europeiska arresteringsordern har utfärdats i den utfärdande medlemsstaten har utdömts ett fängelsestraff, ska artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 tolkas så, att denna utgör hinder för den verkställande rättsliga myndighetens möjligheter att – för att kunna tillämpa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i denna bestämmelse – kontrollera och kräva att de brottsliga gärningarna även i den verkställande medlemsstaten ska straffas med fängelse.

II. Tillämpliga unionsrättsliga bestämmelser

A. Rambeslut 2002/584

14. Syftet med rambeslut 2002/584 är att mellan medlemsstaterna avskaffa det formella utlämningsförfarande som föreskrivs i de olika konventioner i vilka dessa stater är parter och att ersätta det med ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter.[10] Rambeslutet bygger på principen om ömsesidigt erkännande av straffrättsliga avgöranden, vilken utgör en ”hörnsten” i det rättsliga samarbetet,[11] och på en ”hög grad av förtroende” mellan medlemsstaterna.[12]

15. Artikel 1 i rambeslut 2002/584 har rubriken ”Skyldighet att verkställa en europeisk arresteringsorder”. I artikeln föreskrivs följande:

”1. Den europeiska arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

6 C-66/08, EU:C:2008:437.
7 C-123/08, EU:C:2009:616.
8 C-289/15, EU:C:2017:4.
9 C-579/15, EU:C:2017:503.
10 Se skälen 1 och 5 i detta rambeslut.
11 Se skäl 6 i detta rambeslut.
12 Se skäl 10 i rambeslut 2002/584.

2. Medlemsstaterna skall verkställa varje europeisk arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande samt bestämmelserna i detta rambeslut.

…”

16. Om en europeisk arresteringsorder utfärdas för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd måste det, enligt artikel 2.1 i rambeslut 2002/584, ha dömts ut ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd om minst fyra månader.

17. Artikel 2.2 innehåller en förteckning över 32 brott för vilka den europeiska arresteringsordern ska verkställas, även om de aktuella gärningarna inte är straffbelagda i den verkställande medlemsstaten, om brotten kan leda till fängelse i minst tre år i den utfärdande medlemsstaten.

18. När det gäller andra brott får den verkställande medlemsstaten förena överlämnandet av den person som omfattas av en europeisk arresteringsorder med villkoret att det ska föreligga dubbel straffbarhet. I artikel 2.4 i rambeslutet föreskrivs således följande:

”När det gäller andra brott än de som omfattas av punkt 2 kan överlämnandet förenas med villkoret att de gärningar för vilka den europeiska arresteringsordern har utfärdats skall utgöra ett brott enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.”

19. Artiklarna 3 och 4 i rambeslut 2002/584 rör skälen till att verkställighet av en europeisk arresteringsorder ska vägras respektive skälen till att verkställighet får vägras.

20. I artikel 4.6 i detta rambeslut föreskrivs följande:

”Den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder

…

6) om den europeiska arresteringsordern har u[t]färdats för ver[k]ställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd enligt denna medlemsstats lagstiftning.”

B. Rambeslut 2008/909

21. Rambeslut 2008/909, som har antagits efter rambeslut 2002/584, syftar till att genomföra den princip om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden på straffrättens område som föreskrivs i artikel 82.1 FEUF, vilken har ersatt artikel 31 FEU som den rättsliga grunden för rambeslutet.[13] Enligt artikel 3 i detta rambeslut ska det säkerställa erkännande och verkställighet av en frihetsberövande påföljd i en annan medlemsstat än den utfärdande staten, och detta för att underlätta en social återanpassning av den dömda personen.[14]

22. Artikel 7 i rambeslut 2008/909 har rubriken ”Dubbel straffbarhet”. Artikel 7.1 innehåller en förteckning över 32 brott avseende vilka den verkställande medlemsstaten, om brotten i den utfärdande medlemsstaten är straffbara med fängelse i minst tre år, ska erkänna en dom och verkställa påföljden utan kontroll av huruvida det föreligger dubbel straffbarhet.

13 Se skälen 1, 2 och 5 i rambeslut 2008/909.

14 Se skäl 9 och artikel 3.1 i detta rambeslut.

23. När det gäller andra brott föreskrivs följande i artikel 7.3 i detta rambeslut:

”När det gäller andra brott än de som omfattas av punkt 1 får den verkställande staten låta erkännande av domen och verkställighet av påföljden förenas med villkoret att de gärningar som föranlett domen ska utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.”

24. Artikel 8 i rambeslut 2008/909 har rubriken ”Erkännande av domen och verkställighet av påföljden”. I artikeln föreskrivs följande:

”1. Den behöriga myndigheten i den verkställande staten ska erkänna en dom som har översänts … och omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder för verkställighet av påföljden, såvida inte denna myndighet beslutar att åberopa något av skälen för att vägra erkännande eller verkställighet enligt artikel 9.

…

3. Om påföljdens art är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning, får den behöriga myndigheten i den verkställande staten anpassa påföljden till ett straff eller en åtgärd som i dess egen lagstiftning föreskrivs för liknande brott. Ett sådant straff eller en sådan åtgärd ska så nära som möjligt motsvara den påföljd som har utdömts i den utfärdande staten och påföljden får därför inte omvandlas till bötesstraff.”

25. I artikel 25 i rambeslut 2008/909 föreskrivs slutligen följande:

”Utan att det påverkar bestämmelserna i rambeslut 2002/584… ska bestämmelserna i det här rambeslutet i tillämpliga delar, i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i det rambeslutet, gälla vid verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel 4.6 i det rambeslutet...”

III. Inledande synpunkter

26. Före prövningen av tolkningsfrågan från Cour d’appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège) är det nödvändigt att göra en inledande anmärkning om den ändring som den belgiska lagstiftaren nyligen har infört vad gäller bestraffningen av trafikbrott.

27. Lagen om förbättring av trafiksäkerheten (Loi relative à l’amélioration de la sécurité routière) [15] av den 6 mars 2018 har nämligen i grunden förändrat vägtrafiklagens bestämmelser och skärpt påföljderna för sådana förseelser. Enligt artikel 7 i lagen om förbättring av trafiksäkerheten föreskrivs i artikel 30.1 i vägtrafiklagen nu att den som framför ett fordon utan att inneha det körkort som krävs ska dömas till fängelse i lägst åtta dagar och högst två år och böter på lägst 200 och högst 2 000 euro, eller endera av dessa påföljder.

28. Det brott för vilket den europeiska arresteringsordern har utfärdats förefaller därför numera leda till en påföljd av samma art, nämligen ett fängelsestraff, i den utfärdande medlemsstaten och den verkställande medlemsstaten, vilket innebär att det inte längre finns några rättsliga hinder för de belgiska myndigheterna att i Belgien verkställa det straff som Marin-Simion Sut har dömts till i Rumänien.

15 *Moniteur belge* av den 15 mars 2018, s. 23236.

29. Trots detta, och eftersom Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège) inte har dragit tillbaka sin begäran om förhandsavgörande efter lagändringen i fråga föreslår jag att domstolen ändå ska besvara den tolkningsfråga som ställts.

IV. Rättslig bedömning

30. Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida – i en situation som den aktuella, där verkställigheten av fängelsestraffet i den verkställande medlemsstaten skulle öka den eftersökta personens möjligheter till social återanpassning – artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 ska tolkas så, att den verkställande rättsliga myndigheten inte kan åberopa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i denna bestämmelse och därmed är skyldig att verkställa den europeiska arresteringsordern om de gärningar för vilka den påföljd som utdömts i den utfärdande medlemsstaten endast straffas med böter i den verkställande medlemsstaten.

31. Innan jag inleder min bedömning av denna fråga erinrar jag om att det finns ett starkt samband mellan de två rambeslut som Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège) tagit upp i sin begäran om förhandsavgörande, nämligen rambeslut 2002/584, som infört systemet med den europeiska arresteringsordern, och rambeslut 2008/909, som syftar till att fängelsestraff ska verkställas i den stat där verkställigheten kan förbättra möjligheten till social återanpassning av den dömda personen.

32. I enlighet med artikel 25 i rambeslut 2008/909 ska nämligen bestämmelserna i det rambeslutet gälla i tillämpliga delar för verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 och i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i det rambeslutet.

33. Den samordning som unionslagstiftaren har föreskrivit mellan rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909 bör bidra till genomförandet av en grundläggande princip i gemenskapsrätten, nämligen sociala återanpassning av den dömde personen med hjälp av en individualiserad påföljd, vilket är en grundläggande aspekt som är gemensam för båda rambesluten.

34. Den belgiska regeringen har emellertid gjort en felaktig tolkning, genom att åberopa artikel 8.3 i rambeslut 2008/909 för att begränsa verkan av artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

35. Den belgiska regeringen har nämligen inte tagit hänsyn till att rambeslut 2002/584 har företräde framför rambeslut 2008/909, vilket uttryckligen anges i artikel 25 i det sistnämnda rambeslutet.

36. Unionslagstiftaren har således tydligt visat att den inte vill äventyra andan och styrkan i det system med en europeisk arresteringsorder som inrättats genom rambeslut 2002/584, genom att i artikel 25 i rambeslut 2008/909 ange att ”[*u]tan att det påverkar bestämmelserna i rambeslut 2002/584…* ska bestämmelserna i [rambeslut 2008/909] [gälla] i tillämpliga delar, *i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i [rambeslut 2002/584*]...”.[16]

37. Den belgiska regeringen har dessutom inte tagit hänsyn till att de två instrumenten har mycket olika tillämpningsområden.

38. Rambeslut 2002/584 syftar till att från en medlemsstat till en annan tvångsöverföra en misstänkt eller dömd person som har rymt eller som befinner sig på okänd ort, när det föreligger en risk för att vederbörande undgår följderna av sitt handlande. Rambeslut 2002/584 syftar således till att undvika att personen åtnjuter straffrihet på grund av ett geografiskt avstånd.

16 Min kursivering.

39. Rambeslut 2008/909 utgår däremot inte från att gärningsmannen eller den misstänkte har flytt och att denne därför måste överföras med tvång. Det syftar till att inrätta ett harmoniserat system för verkställighet av domstolsavgöranden inom området med frihet, säkerhet och rättvisa, för att säkerställa verkställighet av fällande domar, vilket förekommer i varje medlemsstat, och därigenom underlätta den dömda personens sociala återanpassning. Rambeslut 2008/909 innebär i själva verket att nationella domstolars vanliga praxis utsträcks till att även gälla inom ovannämnda gemensamma område. I varje medlemsstat ska den domstol som ansvarar för verkställigheten av straffet ta hänsyn till den dömdes personlighet, familje- och yrkessituation samt bostadsort för att fastställa var fängelsestraffet ska avtjänas och för att undvika att risken för återfall ökar enbart till följd av frihetsberövandet. En person som har dömts av de rättsliga myndigheterna i staden Brest (Frankrike), men som är bosatt i Strasbourg (Frankrike), ska därför avtjäna sitt straff i ett fängelse nära den sistnämnda staden. Genom att anta rambeslut 2008/909 har unionslagstiftaren sett till att så också kan bli fallet även om den aktuella personen är bosatt i Frankfurt-am-Main (Tyskland).

40. Rambeslut 2008/909 syftar således till att främja en social återanpassning av personer som dömts till ett fängelsestraff i en medlemsstat genom att göra det möjligt för dem att avtjäna sitt straff eller resterande del av straffet i sin ursprungliga sociala miljö, det vill säga i en annan medlemsstat. Det ankommer sedan på den verkställande medlemsstaten att verkställa ett domstolsavgörande som meddelats av en rättslig myndighet i den utfärdande medlemsstaten på samma sätt som den vanligtvis verkställer sina egna fällande domar, det vill säga genom att säkerställa att alla åtgärder avseende verkställigheten av straffet och var det ska avtjänas individualiseras. [17]

41. Jag kommer jag nu att, mot bakgrund av de grundläggande principerna för straffrättsligt samarbete i fördragen, men även de relevanta bestämmelserna i rambeslut 2002/584, undersöka huruvida den behöriga belgiska rättsliga myndigheten kan verkställa det fängelsestraff som Judecătoria Carei (Förstainstansdomstolen i Carei) har utdömt mot Marin-Simion Sut.

42. Av de skäl som jag redogör för nedan anser jag att den belgiska regeringens uppfattning strider mot rambeslut 2002/584, eftersom den inte respekterar definitionen av begreppet ”ömsesidigt erkännande” och försöker återinföra ett system för utlämning mellan medlemsstaterna som är jämförbart med det system som unionslagstiftaren specifikt och uttryckligen har velat avskaffa.

A. Ömsesidigt erkännande

43. Som tydligt framgår av artikel 82.1 FEUF bygger det straffrättsliga samarbetet inom unionen på principen om ömsesidigt erkännande. Den principen utgör hörnstenen för detta samarbete [18] och har enligt domstolen en grundläggande betydelse inom unionsrätten, eftersom det tack vare den – tillsammans med principen om ömsesidigt förtroende, som den grundar sig på – är möjligt att skapa och upprätthålla ett område utan inre gränser. [19]

44. Principen om ömsesidigt erkännande innebär att när ett beslut har fattats av en rättslig myndighet i enlighet med lagstiftningen i den stat som myndigheten hör till får beslutet full och direkt verkan inom hela unionen, vilket medför att de behöriga myndigheterna i alla andra medlemsstater ska medverka till verkställigheten av beslutet som om beslutet hade fattats av en rättslig myndighet i den egna staten. [20]

17 Det vore ett stort misstag att tro att det för verkställighet av ett fängelsestraff som har utdömts av en domstol i en annan medlemsstat krävs att var och en av dessa medlemsstater utfärdar en nationell arresteringsorder.

18 Se skäl 6 i rambeslut 2002/584.

19 Se dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Brister i rättssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 36), och dom av den 25 juli 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Förhållanden under frihetsberövanden i Ungern) (C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punkt 49).

20 Se meddelandet från Europeiska kommissionen till rådet och Europaparlamentet av den 26 juli 2000 om ömsesidigt erkännande av slutgiltiga avgöranden i brottmål (KOM(2000) 495 slutlig, särskilt s. 8).

45. Härav följer att när den rättsliga myndigheten i en medlemsstat förbinder sig att säkerställa verkställigheten av en dom som meddelats av en domstol i en annan medlemsstat måste den, i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande, säkerställa verkställigheten av den domen på samma sätt som om det vore dess eget beslut.

46. Av domen av den 11 februari 2003, Gözütok och Brügge,[21] som rörde principen om *ne bis idem*, framgår nämligen att principen om ömsesidigt erkännande, oavsett villkoren för påförande av en straffrättslig påföljd, med nödvändighet innebär att det råder ett ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna vad gäller deras respektive straffrättsliga system och att var och en av dem godtar att den gällande straffrätten i övriga medlemsstater tillämpas, även om en tillämpning av den egna nationella rätten skulle leda till ett annat resultat.[22]

47. Tillämpningsområdet för ett rättsligt avgörande är således inte längre begränsat till den utfärdande medlemsstaten, utan omfattar numera hela unionen.

48. Under dessa omständigheter bör principen om ömsesidigt erkännande i sig räcka för att garantera att den dom som meddelades den 8 juni 2011 av Judecătoria Carei (Förstainstansdomstolen i Carei, Rumänien) kommer att erkännas och att det fängelsestraff på ett år och två månader som Marin-Simion Sut har dömts till kommer att verkställas av Tribunal de première instance de Liège (Förstainstansdomstolen i Liège, Belgien) på samma sätt som om domen hade meddelats och straffet utdömts av Tribunal de première instance d'Arlon (Förstainstansdomstolen i Arlon, Belgien).

49. Mot denna bakgrund ska jag nu undersöka i vilken utsträckning de belgiska rättsliga myndigheterna – inom ramen för det system med en europeisk arresteringsorder som inrättats genom rambeslut 2002/584, och i synnerhet inom ramen för tillämpningen av det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i detta rambeslut – kan besluta att avstå från att tillämpa denna princip på grund av att brottsrekvisiten, och framför allt straffen, inte är identiska i den utfärdande medlemsstatens lagstiftning och den verkställande medlemsstatens lagstiftning.

B. Rambeslut 2002/584 och dess ordalydelse, systematik och syfte

50. Rambeslut 2002/584 bygger på principen om ömsesidigt erkännande och en ”hög grad av förtroende” mellan medlemsstaterna.[23] Som anges i skäl 6 i rambeslutet är detta den första konkreta åtgärden på det straffrättsliga området rörande principen om ömsesidigt erkännande, vilken Europeiska rådet, vid sitt möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999, kallade en ”hörnsten” i det rättsliga samarbetet.

51. Rambeslut 2002/584 har uttryckligen till syfte, vilket bland annat framgår av skäl 5 och artikel 31 i beslutet, att avskaffa utlämningsförfarandet mellan medlemsstaterna och ersätta det med ett system för överlämnande, inom ramen för vilket den verkställande rättsliga myndigheten endast får motsätta sig överlämnande genom ett beslut som är särskilt motiverat av ett av de skäl till att verkställighet ska eller får vägras som räknas upp i artiklarna 3 och 4 i det rambeslutet.

21 C-187/01 och C-385/01, EU:C:2003:87. Se, även, dom av den 9 mars 2006, Van Esbroeck (C-436/04, EU:C:2006:165), dom av den 28 september 2006, Van Straaten (C-150/05, EU:C:2006:614), dom av den 28 september 2006, Gasparini m.fl. (C-467/04, EU:C:2006:610), dom av den 18 juli 2007, Kraaijenbrink (C-367/05, EU:C:2007:444), och dom av den 16 november 2010, Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683).

22 Se punkt 33 i denna dom.

23 Se skäl 10 i detta rambeslut.

52. Enligt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 kan den rättsliga myndigheten i den verkställande medlemsstaten vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för att verkställa ett fängelsestraff om den eftersökte uppehåller sig i den verkställande medlemsstaten, är medborgare eller bosatt i denna stat och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff i enlighet med sin nationella lagstiftning.

53. Jag erinrar om att denna bestämmelse gör det möjligt för den verkställande rättsliga myndigheten att, inom ramen för dess utrymme för skönsmässig bedömning, bedöma i vilken utsträckning verkställighet av påföljden i den verkställande staten skulle öka möjligheten till social återanpassning av den eftersökte efter avtjänat straff.[24] Den bestämmelsen visar hur en domstol bör förena principen om ömsesidigt erkännande, som i princip innebär överlämnande av den eftersökte, och principen om individualisering av straffet, enligt vilken domstolen i vissa undantagsfall kan avstå från att överlämna den eftersökte för att säkerställa dennes sociala återanpassning.[25] Det är viktigt att klargöra att detta är ett undantag från principen om överlämnande av den dömda personen och inte ett undantag från principen om ömsesidigt erkännande. Genom att tillämpa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 erkänner den verkställande rättsliga myndigheten nämligen fullt ut det beslut som meddelats av den utfärdande rättsliga myndigheten, eftersom den avser att genomföra det på sitt eget territorium.

54. Baserat på en önskan att säkerställa straffets återanpassningsfunktion speglar detta tillvägagångssätt hur verkligheten ser ut på området med frihet, säkerhet och rättvisa, inom vilket de grundläggande straffrättsliga principerna genomförs, inbegripet inom ramen för verkställigheten av en europeisk arresteringsorder och när straffrihet undanröjs genom att den dömda personen grips.

55. I likhet med alla undantag från principen om överlämnande ska det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 tolkas restriktivt,[26] vilket innebär att den verkställande rättsliga myndigheten, för att undanröja varje risk för straffrihet, är skyldig att kontrollera att den faktiskt kan verkställa straffet i enlighet med den nationella lagstiftningen innan den vägrar att överlämna den berörda personen.[27]

56. I det nationella målet är den domstol som ska fatta beslut om verkställighet av en europeisk arresteringsorder osäker på huruvida den faktiskt kan garantera att straffet verkställs i enlighet med den nationella lagstiftningen, eftersom det för det brott för vilket arresteringsordern har utfärdats i den utfärdande medlemsstaten har utdömts ett fängelsestraff, medan samma brott enligt den nationella lagstiftningen endast ska straffas med böter. Den hänskjutande domstolen är i förevarande fall osäker på om inte den typ av påföljd som utdömts i enlighet med lagstiftningen i den utfärdande medlemsstaten och den typ av påföljd som föreskrivs i den verkställande medlemsstatens lagstiftning inte utgör ett hinder för tillämpningen av det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

24 Se dom av den 17 juli 2008, Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437, punkt 45), dom av den 6 oktober 2009, Wolzenburg (C-123/08, EU:C:2009:616, punkterna 62 och 67), dom av den 21 oktober 2010, B. (C-306/09, EU:C:2010:626, punkt 52), dom av den 5 september 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, punkt 32), och dom av den 29 juni 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 21).

25 I ovannämnda rättspraxis från EU-domstolen, liksom i rättspraxis från Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna (se, bland annat, Europadomstolen, 30 juni 2015, Khoroshenko mot Ryssland, CE:ECHR:2015:0630JUD004141804, § 121), betonas vikten av målet om social återanpassning av den dömde, inte enbart inom ramen för behörig domstols individuella bedömning av verkställigheten av ett fängelsestraff, utan även av medlemsstaternas straffrättsliga politik. I sin dom av den 17 april 2018, B och Vomero (C-316/16 och C-424/16, EU:C:2018:256, punkt 75 och där angiven rättspraxis) erinrade domstolen nyligen om att den sociala återanpassningen av unionsmedborgaren i den medlemsstat där vederbörande verkligen är integrerad inte enbart ligger i denna persons intresse utan även i unionens allmänna intresse.

26 Se dom av den 25 juli 2018, AY (Arresteringsorder – Vittne) (C-268/17, EU:C:2018:602, punkt 52 och där angiven rättspraxis), och dom av den 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Brister i rättssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 54 och där angiven rättspraxis).

27 Se dom av den 29 juni 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 22).

57. En undersökning av denna bestämmelses ordalydelse och en analys av systematiken och syftet med nämnda rambeslut visar att i en situation som den aktuella, där det för det brott för vilket den europeiska arresteringsordern har utfärdats i den utfärdande medlemsstaten har utdömts ett fängelsestraff, avsåg unionslagstiftaren inte att det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 skulle underställas villkoret att de brottsliga gärningarna ska leda till samma eller åtminstone ett likartat straff i den verkställande medlemsstaten.

58. För det första vill jag påpeka att det av lydelsen av artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 framgår att ett skäl till att verkställighet av en europeisk arresteringsorder som utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff får vägras är om den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare i eller är bosatt i den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa ”detta straff” enligt sin nationella lagstiftning.

59. Som användning av det demonstrativa pronomenet ”detta” antyder är den verkställande medlemsstaten således skyldig att verkställa det fängelsestraff som utdömts av den utfärdande medlemsstaten. I annat fall skulle det förlora sin ändamålsenliga verkan att såsom föreskrivs i punkt c i arresteringsordern ange längden på det straff som har utdömts och det straff som återstår att avtjäna. [28]

60. Vad gäller påpekandet att den verkställande medlemsstaten ska åta sig att själv verkställa detta straff ”i enlighet med sin nationella lagstiftning”, återspeglar detta endast principen om att åtgärder för att verkställa straffet ska regleras av lagen i den verkställande medlemsstaten. [29] Det rör sig om åtgärder som ska säkerställa den materiella verkställigheten av straffet, och säkerställa den dömda personens sociala återanpassning. [30] Denna princip grundar sig på den straffrättsliga territorialitetsprincipen, som är en princip som är gemensam för samtliga medlemsstater, liksom principen om individualisering av straffet, som även är en av straffets funktioner.

61. Detta påpekande syftar således till att lösa de konflikter mellan lagar och behörigheter som kan följa av verkställigheten av ett fängelsestraff i en annan medlemsstat än den dömande staten, och det kan inte tolkas som att det ger den verkställande rättsliga myndigheten möjlighet att anpassa eller ändra det fängelsestraff som utdömts av den utfärdande medlemsstaten så att det motsvarar den påföljd som skulle ha utdömts för samma brott i enlighet med lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten.

62. För det andra, som jag redan påpekat, försöker den belgiska regeringen att återinföra ett förfarande inspirerat av förfarandet för utlämning.

63. Rambeslut 2002/584 visar tydligt att förfarandet för utlämning mellan medlemsstaterna har övergetts, ett förfarande som gjorde att medlemsstaterna, på grund av bristande förtroende för en utländsk rättsordning, vid en utlämning inte enbart kunde kräva att de omständigheter som avsågs utgjorde ett brott enligt den anmodade medlemsstatens lagstiftning utan även att det rörde sig om samma brottsrekvisit.

28 Se det standardformulär för en europeisk arresteringsorder som återges i bilagan till rambeslut 2002/584.

29 Denna princip återfinns även i artikel 17.1 i rambeslut 2008/909, vilken har varit föremål för ett förhandsavgörande från domstolen av den 8 november 2016, Ognyanov (C-554/14, EU:C:2016:835).

30 I punkterna 70–73 i mitt förslag till avgörande i målet Ognyanov (C-554/14, EU:C:2016:319), har jag därför angett att de behöriga rättsliga myndigheterna, inom denna ram, ska fastställa villkoren för straffets förlopp och anpassning av straffet, genom att till exempel besluta om placering utanför anstalt, permissioner, frigång, uppdelning och uppskov med verkställighet av straff, åtgärder för förtida eller villkorlig frigivning av internen eller elektronisk övervakning. Jag har vidare angett att rätten avseende straffverkställighet även omfattar åtgärder som kan komma att vidtas efter frigivningen av den dömda personen, såsom rättslig övervakning av personen eller att personen deltar i rehabiliteringsprogram eller åtgärder för att ersätta brottsoffer.

64. Enligt den princip om ömsesidigt erkännande som rambeslut 2002/584 bygger på har ett beslut som har fattats av en rättslig myndighet i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat som den omfattas av, full och direkt verkan inom hela unionen, vilket medför att de behöriga myndigheterna i alla övriga medlemsstater är skyldiga att bistå med verkställigheten, på samma sätt om beslutet kom från en rättslig myndighet i den egna staten. Som framgår av domen av den 11 februari 2003, Gözütok och Brügge,[31] innebär principen om ömsesidigt erkännande med nödvändighet att det råder ett ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna vad gäller deras respektive straffrättsliga system och att var och en av dem godtar att den gällande straffrätten i övriga medlemsstater tillämpas.

65. Inom ramen för systemet med en europeisk arresteringsorder kommer detta förtroende till uttryck genom att medlemsstaterna avstår från att utföra en kontroll av dubbel straffbarhet för 32 kategorier av brott som anges i artikel 2.2 i rambeslut 2002/584.[32]

66. Denna kontroll är dessutom extremt begränsad när det gäller de ”andra brott” som avses i artikel 2.4 i rambeslutet, till vilka den brottsliga gärning som är i fråga i förevarande mål hör. I ett sådant fall får den verkställande rättsliga myndigheten endast kontrollera att ”de gärningar för vilka den europeiska arresteringsordern har utfärdats [utgör] ett brott enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.”

67. Straffet är emellertid beroende av brottsrekvisiten.

68. Den brottsliga gärningen utgör en handling som lagen definierar och förbjuder vid äventyr av straffrättsliga påföljder. Brottet innehåller således två beståndsdelar. Dels själva straffbeläggandet, dels en påföljd. Straffbeläggandet är beskrivningen av det förbjudna beteendet. Påföljden är det straff som är kopplat till det förbjudna beteendet. För att kunna anta straffrättsliga bestämmelser, och i överensstämmelse med den grundläggande principen om laglighet i fråga om brott och straff, måste strafflagen därför innehålla en exakt beskrivning av den förbjudna gärningens art, inbegripet dess subjektiva rekvisit, det vill säga uppsåt, och arten av och strängheten i den påföljd som är kopplad till lagöverträdelsen.

69. Domstolen har tolkat räckvidden för kontrollen av dubbel straffbarhet för sådana ”andra” brott inom ramen för rambeslut 2008/909 i domen av den 11 januari 2017, Grundza,[33] och denna bedömning är enligt min mening fullt tillämplig på systemet med en europeisk arresteringsorder.

70. Lydelsen av artikel 7.3 i rambeslut 2008/909, som antogs efter rambeslut 2002/584, är nämligen helt identisk med lydelsen av artikel 2.4 i rambeslut 2002/584. Detta visar att unionslagstiftaren, i möjligaste mån och i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande, har velat begränsa den verkställande rättsliga myndighetens jämförelsemöjligheter, såväl inom ramen för systemet med en europeisk arresteringsorder som inom ramen för rambeslut 2008/909.

71. I punkterna 33–38 i domen av den 11 januari 2017, Grundza,[34] fann således domstolen att den verkställande rättsliga myndigheten vid sin bedömning av dubbel straffbarhet ska begränsa sig till att pröva huruvida de omständigheter som utgör brottet, såsom de anges i det avgörande som har meddelats av den behöriga myndigheten i den utfärdande staten, i sig även skulle vara straffbara i den

31 C-187/01 och C-385/01, EU:C:2003:87.

32 Under dessa omständigheter ska den verkställande rättsliga myndigheten säkerställa verkställigheten av den påföljd som personen i fråga har dömts till, även om de faktiska omständigheterna i fråga inte är straffbara i den verkställande medlemsstaten. Definitionen av brotten och tillämpliga påföljder följer, såsom domstolen har slagit fast, av lagstiftningen i den utfärdande medlemsstaten. Rambeslut 2002/584 syftar varken till att harmonisera de ifrågavarande brotten och brottsrekvisiten eller de påföljder som de leder till. Se dom av den 3 maj 2007, Advocaten voor de Wereld (C-303/05, EU:C:2007:261, punkterna 52 och 53).

33 C-289/15, EU:C:2017:4.

34 C-289/15, EU:C:2017:4.

verkställande staten om de hade ägt rum i denna stat. Enligt domstolen rör det sig här om den ” nödvändiga och tillräckliga förutsättningen” för bedömningen av dubbel straffbarhet, och det krävs därför varken en exakt överensstämmelse mellan brottsrekvisiten – där straffet utgör en del – eller det sätt på vilket brottet benämns eller klassificeras enligt respektive nationella lagstiftning.

72. Under dessa omständigheter kan villkoret för dubbel straffbarhet i artikel 2.4 i rambeslut 2002/584 inte tolkas så, att den verkställande rättsliga myndigheten, för att tillämpa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslutet, får kontrollera och kräva att de gärningar som den utfärdande medlemsstatens dom avser leder till samma eller åtminstone ett likartat straff i den verkställande medlemsstaten. Den jämförelse som den verkställande rättsliga myndigheten kan göra är därför begränsad och kan inte omfatta arten av påföljd som utdömts i den utfärdande respektive verkställande medlemsstaten.

73. I en sådan situation som den aktuella står detta krav på likhet uppenbart i strid med lydelsen av artikel 2.4 i rambeslut 2002/584, såsom denna har tolkats av domstolen.

74. Om en medlemsstat tillåts att kräva att de gärningar som avses i den utfärdande medlemsstatens dom ska vara belagda med samma, eller åtminstone ett likartat, straff i den förstnämnda statens nationella lagstiftning minskar detta dessutom starkt den ändamålsenliga verkan av principen om ömsesidigt erkännande av domar som meddelats inom ramen för den europeiska arresteringsordern, eftersom ett sådant tillvägagångssätt skulle leda till ett återinförande av ett förfarande inspirerat av förfarandet för utlämning. Detta skulle på ett uppenbart sätt strida mot unionslagstiftarens tydliga önskan om att ersätta det tidigare utlämningsförfarandet mellan medlemsstaterna med ett förfarande som bygger på ömsesidigt förtroende mellan dem.

75. Vidare skulle den tolkning som den belgiska regeringen förespråkar leda till att det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 helt skulle förlora sin ändamålsenliga verkan om den europeiska arresteringsordern avser en gärning som i den verkställande staten endast straffas med böter. Detta är en situation som ofta kan uppstå, särskilt när det brott som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern är ett brott som inte ingår i den förteckning över 32 allvarliga brott som anges i artikel 2.2 i nämnda rambeslut och för vilken nationell lagstiftning skiljer sig åt på grund av avsaknad av harmonisering på unionsnivå. Genom att denna metod avsevärt minskar tillämpningsområdet för detta skäl, får den emellertid med nödvändighet en negativ inverkan på det mål om social återanpassning som lagstiftaren eftersträvar inom ramen för artikel 4.6 i nämnda rambeslut.

76. Om en medlemsstat tillåts att förena tillämpningen av det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 med villkoret att brottet i både den utfärdande och den verkställande staten ska leda till samma eller åtminstone ett likartat straff skulle detta slutligen undergräva den harmonisering av skälen för att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder som speglar den samstämmighet som uppnåtts bland medlemsstaterna om räckvidden för målet om social återanpassning av den dömda personen. Ett sådant tillvägagångssätt förbjöds formellt av domstolen i domen av den 26 februari 2013, Melloni,[35] rörande de skäl för när man kan vägra att erkänna avgöranden på grundval av att den berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen i den mening som avses i artikel 4a i rambeslut 2002/584.

77. I praktiken befinner vi oss här i en situation som kräver att den utländska domen ska samma verkan som en nationell dom, även om nationell rätt skulle ha lett till en annan lösning, i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande och domstolens tolkning av denna genom sin tolkning av principen om *ne bis in idem* i domen av den 11 februari 2003, Gözütok och Brügge.[36]

35 C-399/11, EU:C:2013:107.

36 C-187/01 och C-385/01, EU:C:2003:87.

78. Mot bakgrund av samtliga dessa omständigheter anser jag följaktligen att artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 – i en situation som den aktuella, där det för det brott för vilket den europeiska arresteringsordern har utfärdats i den utfärdande medlemsstaten har utdömts ett fängelsestraff – ska tolkas så, att den utgör hinder för den verkställande rättsliga myndighetens kontroll och krav på att, för att tillämpa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i denna bestämmelse, de gärningar som avses även i den verkställande medlemsstaten ska straffas med fängelse.

79. Under dessa omständigheter och i den mån verkställigheten av det straff som utdömdes av den rumänska rättsliga myndigheten avser gärningar som utgör ett brott enligt belgisk rätt finns det inget som hindrar att den belgiska rättsliga myndigheten åtar sig att säkerställa genomförandet av detta syfte genom att åberopa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 om den, med hänsyn till Marin-Simion Suts band till Belgien, anser att verkställighet av straffet i denna stat skulle öka hans chanser till social återanpassning.

C. Räckvidden och gränserna för tillämpningen av rambeslut 2008/909

80. Bestämmelserna i rambeslut 2008/909 kan enligt min uppfattning inte påverka ovannämnda tolkning av lydelsen av artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

81. För det första konstaterar jag att unionslagstiftaren tydligt har visat att denne inte har önskat att antagandet av rambeslut 2008/909 skulle påverka andan eller minska styrkan i den europeiska arresteringsordern.

82. Även om bestämmelserna i rambeslut 2008/909, enligt artikel 25 i beslutet, ska gälla i tillämpliga delar vid verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel 4.6 rambeslut 2002/584 har unionslagstiftaren uttryckligen föreskrivit att de endast är tillämpliga ”i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i det [sistnämnda] rambeslutet.”

83. Därför kan ingen bestämmelse i rambeslut 2008/909 påverka tillämpningsområdet eller tillämpningsmetoderna för tillämpningen av det skäl till att verkställighet får vägras som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, och inget i denna text kan tolkas på ett sätt som strider mot rambeslut 2002/584.

84. Å andra sidan har unionslagstiftaren i rambeslut 2008/909 infört liknande bestämmelser som dem i rambeslut 2002/584, till följd av sin önskan att säkerställa att systemet med en europeisk arresteringsorder varken undergrävs eller försvagas.

85. För det andra, och för det fall att domstolen skulle finna att artikel 8.3 i rambeslut 2008/909 är en relevant bestämmelse i förevarande mål, kan domstolen inte godta den belgiska regeringens tolkning av bestämmelsens räckvidd.

86. Artikel 8 i rambeslut 2008/909 bygger, såsom framgår av dess rubrik, på principen om erkännande av domen och verkställighet av den påföljd som utdömts av den utfärdande rättsliga myndigheten i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande.

87. Genom artikel 8.1 i rambeslut 2008/909 utesluts dock i princip varje anpassning av den påföljd som utdömts av den utfärdande rättsliga myndigheten.[37] I sin dom av den 8 november 2016, Ognyanov,[38] tolkade domstolen lydelsen av den bestämmelsen som att den verkställande myndigheten hade en principiell skyldighet att erkänna den dom som har översänts till den och att verkställa påföljden, som avseende dess längd och art ska motsvara den som anges i den utfärdande statens dom.[39] Principen om ömsesidigt erkännande utgör således hinder för den verkställande rättsliga myndigheten att anpassa den påföljd som utdömts av den utfärdande rättsliga myndigheten, även om genomförandet av lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten skulle ha lett till en påföljd med en annan längd eller av en annat art.

88. Som kommissionen påpekade i sin rapport om genomförandet av rambeslut 2008/909 ska, ”[e]ftersom rambesluten baseras på ett ömsesidigt förtroende för övriga medlemsstaters rättsväsende[,] den dom som meddelats i den utfärdande medlemsstaten respekteras och i princip inte bli föremål för någon ändring eller anpassning”.[40]

89. Under dessa omständigheter förefaller det således uppenbart att artikel 8 i rambeslut 2008/909 inte är relevant i förevarande mål.

90. Därutöver kan det tilläggas att den belgiska regeringen även har missförstått omfattningen av och meningen med de begränsningar som unionslagstiftaren i artikel 8.3 i rambeslut 2008/909 har fastställt vad gäller den verkställande rättsliga myndighetens befogenhet att anpassa påföljden.

91. Jag erinrar om att den belgiska regeringen stöder sig på denna bestämmelse för att, mot bakgrund av de bestämmelser i vägtrafiklagen enligt vilka olovlig körning är belagt med böter, hävda att den verkställande rättsliga myndigheten saknar möjlighet att anpassa det fängelsestraff som utdömts av den utfärdande rättsliga myndigheten, och att den i praktiken därför inte kan åta sig att verkställa det straff som Marin-Simion Sut har dömts till.

92. I artikel 8.3 i rambeslut 2008/909 har lagstiftaren nämligen uttryckligen förbjudit den verkställande rättsliga myndigheten att omvandla ett fängelsestraff som utdömts av den utfärdande rättsliga myndigheten till ett bötesstraff, för att garantera att straffet behåller samma karaktär som då det meddelades och framför allt att det är proportionerligt och utgör en lämplig lösning på ordningsproblemen i den utfärdande medlemsstaten och härigenom säkerställer det ömsesidiga förtroende som måste finnas mellan de nationella rättsliga myndigheterna.

93. Bestämmelserna i artikel 8.3 i rambeslut 2008/909 om anpassning av påföljden är endast tillämpliga i den mån den påföljd som utdömts av den utfärdande rättsliga myndigheten, på grund av sin art, ”är oförenlig med den verkställande statens lagstiftning”. Som domstolen konstaterade i sin dom av den 8 november 2016, Ognyanov,[41] har unionslagstiftaren därför infört extra ”strikta” krav för anpassning av påföljden.[42]

37 Unionslagstiftaren har föreskrivit två undantag från denna grundläggande skyldighet. I enlighet med artikel 8.2 och 8.3 i rambeslut 2008/909 har den verkställande rättsliga myndigheten möjlighet att anpassa längden på den påföljd som utdömts av den utfärdande rättsliga myndigheten, eller påföljdens art, för att säkerställa verkställigheten av påföljden i enlighet med lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten.

38 C-554/14, EU:C:2016:835.

39 Se punkt 36 i domen.

40 Rapport från Europeiska kommissionen till Europaparlamentet och rådet av den 5 februari 2014 om medlemsstaternas genomförande av rambesluten 2008/909/RIF, 2008/947/RIF och 2009/829/RIF om ömsesidigt erkännande av domar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder, om övervakningsbeslut och alternativa påföljder samt om övervakningsåtgärder som ett alternativ till tillfälligt frihetsberövande (COM(2014) 57 final, särskilt punkt 4.2, s. 7 och 8).

41 C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 36.

42 Enligt min mening är det dock sällsynt att den påföljd som utdömts i den utfärdande medlemsstaten är av en sådan art att den är oförenlig med lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten, eftersom medlemsstaternas strafflagstiftning, även om denna inte har harmoniserats inom unionen, uppvisar stora likheter.

94. Jag konstaterar att den belgiska regeringen inte har jämfört arten av den påföljd som utdömts av Judecătoria Carei (Förstainstansdomstolen i Carei) med sin egen rättsordning som helhet, utan med artikel 30 i vägtrafiklagen, det vill säga den nationella lagstiftning som specifikt bestraffar det aktuella trafikbrottet. Genom att göra en sådan jämförelse och genom att även bedöma grunderna för den rumänska rättsordningen utifrån sin egen rättsordning – vilken som redan påpekats har ändrats och närmat sig den rumänska rättsordningen – bygger den belgiska regeringen återigen sitt resonemang på ett likställande med rätten till utlämning och går därmed utanför tillämpningsområdet för både rambeslut 2008/909 och rambeslut 2002/584.

95. I belgisk rätt förekommer fängelsestraff, så arten av den påföljd som de rumänska myndigheterna har utdömt mot Marin-Simion Sut kan inte anses vara oförenlig med belgisk rätt. De belgiska rättsliga myndigheterna är också förtrogna med principen om social återanpassning, som har gett upphov till just den tolkningsfråga som den hänskjutande domstolen ställt.

96. Under dessa omständigheter, och i den mån den rättsliga myndighet som ska fatta beslut om verkställigheten av den europeiska arresteringsorder som har utfärdats mot Marin-Simion Sut anser att han har tillräckligt starka band till Belgien, så att verkställigheten av ett fängelsestraff på belgiskt territorium skulle kunna öka hans chanser till social återanpassning, ser jag inget hinder för att denna myndighet åtar sig att verkställa den påföljd som den berörda personen har dömts till i Rumänien.

97. Mot bakgrund av samtliga dessa överväganden anser jag att artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 – i en situation som den aktuella, där det för det brott för vilket den europeiska arresteringsordern har utfärdats i den utfärdande medlemsstaten har utdömts ett fängelsestraff – ska tolkas så, att denna utgör hinder för den verkställande rättsliga myndighetens möjligheter att, för att kunna tillämpa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i denna bestämmelse, kontrollera och kräva att de brottsliga gärningarna även i den verkställande medlemsstaten ska straffas med fängelse.

V. Förslag till avgörande

98. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar den fråga som ställts av Cour d'appel de Liège (Appellationsdomstolen i Liège, Belgien) på följande sätt:

I en situation som den aktuella, där det för det brott för vilket den europeiska arresteringsordern har utfärdats i den utfärdande medlemsstaten har utdömts ett fängelsestraff, ska artikel 4.6 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna i dess lydelse enligt rådets rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 tolkas så, att den utgör hinder för den verkställande rättsliga myndighetens möjligheter att, för att kunna tillämpa det skäl till att verkställighet får vägras som anges i denna bestämmelse, kontrollera och kräva att de brottsliga gärningarna även i den verkställande medlemsstaten ska straffas med fängelse.